

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/7/2017
Identifikačné číslo spisu:	9517100003
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:9517100003.1

UZNESENIE

Najvyšší súd slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí 30. januára 2019, v trestnej veci Mgr. obžalovaného M. R., pre pokus k zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 14 ods. 1 k § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 05. júna 2017, sp. zn. BB-4T 1/2017, takto

rozhodol:

Podľa 316 ods. 3 písm. c/ Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 05. júna 2017, sp. zn. BB-4T 1/2017, bol obžalovaný Mgr. M. R. uznaný vinným v bodoch 1/ až 3/ z pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., v bode 1/ v jednočinnom súbahu s prečinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a v bode 4/ zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., v jednočinnom súbahu s pokusom zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1/ ako starosta obce M., s cieľom dosiahnuť refundáciu výdavkov poskytnutých na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti bez splnenia podmienok a tým na úkor iných oprávnených žiadateľov neoprávnene získať prostriedky z Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a štátneho rozpočtu SR, podal dňa 16.09.2013 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove (ďalej len „Úrad“) Žiadosť poskytnutie príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa § 50j zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, pričom v prílohe č. 2 tejto žiadosti uviedol v čestnom prehlásení nepravdivé údaje o tom, že obec M. splnila povinnosti odvodu preddavku na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a povinných príspevkov na

starobné dôchodkové sporenie, napriek tomu, že ku dňu predloženia žiadosti o poskytnutie príspevku obec M. mala voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni evidované záväzky na zdravotnom poistnom vo výške 9 104.86 € a voči Sociálnej poisťovni záväzky vo výške 8 479.77 € a zároveň ako súčasť príloh k žiadosti predložil aj falošné a nepravdivé potvrdenia, ktoré mali byť vydané Všeobecnou zdravotnou poisťovňou zo dňa 16.08.2013 č. P00111510880 a sociálnou poisťovňou, pobočka Svidník zo dňa 16.08.2013 č. 2675-89/2013-SK, ktorými dokladoval nepravdivé údaje o tom, že obec M. nemá žiadne nedoplatky vo vzťahu k Všeobecnej zdravotnej poisťovni a Sociálnej poisťovni a tiež falošné potvrdenia s pravdivým obsahom, ktoré mali byť vydané Daňovým úradom Prešov, pobočka Svidník zo dňa 23.07.2013 č. 9713301/7/147791/2013, Zdravotnou poisťovňou Dôvera, a. s. zo dňa 26.07.2013 pod č. PV11039218 a Zdravotnou poisťovňou UNION, a. s. zo dňa 23.07.2013 pod č. 145/2013/60785 a zároveň v žiadosti o poskytnutie príspevku v rozpore s realitou čestne vyhlásil, „že všetky údaje v žiadosti a jej prílohách sú úplné a zodpovedajú reálnej skutočnosti a potvrdzuje správnosť a pravdivosť údajov“, čím takto na úkor iných oprávnených žiadateľov na základe takto predloženej žiadosti uzavrel dňa 24.9.2013 Dohodu č. 14/§50j/NS/2013 o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti (ďalej len „Dohoda“) medzi obcou M. a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov vo výške najviac 3 600 Eur, spolufinancovaného v pomernej časti 85 % z ESF a 15 % zo štátneho rozpočtu SR, ktorého poskytnutie a použitie sa spravovalo zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, pričom tak konal v rozpore s § 70 ods. 7 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a na základe takto uzavretej Dohody predložil Úradu Žiadosti o platbu v dňoch 20.12.2013 (č. 1), 29.01.2014 (č. 2), 28.02.2014 (č. 3), 24.03.2014 (č. 4), 29.04.2014 (č. 5), 23.05.2014 (č. 6), 30.06.2014 (č. 7), 31.07.2014 (č. 8), 28.08.2014 (č. 9) s nárokovanými výdavkami na refundáciu ceny práce prijatého zamestnanca T. G. dohodnutej v Dohode v celkovej výške 3 600.- €, na základe čoho bola v období od 21.01.2014 do 11.09.2014 Úradom poukázaná na účet obce M. č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v D. banka Slovensko, a. s. suma 3 600.- €, týmto svojim konaním spôsobil Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov škodu vo výške 3 600.- €, z ktorej pomerná časť poskytnutá z ESF predstavovala 3 060.- € a pomerná časť poskytnutá zo štátneho rozpočtu SR 540.-€,

2/ hoci Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s., Sociálna poisťovňa Bratislava a Daňový úrad Prešov mali voči obci M., okres Svidník evidované pohľadávky, ako starosta obce M. spolu so žiadosťou zo dňa 28.11.2013 o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektu v oblasti prevencie kriminality na rok 2014 s názvom „Stop vandalizmu - rozšírenie kamerového systému v obci M.“, dňa 02.12.2013 na Okresnom úrade v Prešove predložil potvrdenia príslušnej pobočky všeobecnej zdravotnej poisťovne, pobočky sociálnej poisťovne a pobočky daňového úradu, že voči obci M. neevidujú žiadne pohľadávky, ako aj ďalšie fiktívne potvrdenia vrátane čestného vyhlásenia, že obec má vysporiadané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, na podklade ktorých bola medzi poskytovateľom Ministerstvom vnútra SR prostredníctvom Okresného úradu v Prešove a príjemcom Obcou M. dňa 10.12.2014 uzatvorená Zmluva č. 384/2014/00 o poskytnutí dotácie zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky na rok 2014 na zabezpečenie úloh prevencie kriminality a dňa 18.12.2014 bola dotácia v sume 7 000.-€, ku škode Ministerstva vnútra SR, zastúpeného Okresným úradom v Prešove, prevedená na účet Obce M.,

3/ ako starosta obce M., okres Svidník dňa 12.09.2014 požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti formou jednorazovej paušálnej platby vo výške 4 500.-€ za účelom vytvorenia dvoch pracovných miest správcov na spravovanie budov, objektov a potokov Obecného úradu počnúc dňom 01.10.2014 v trvaní 9 mesiacov, pričom pripojil k žiadosti fingované doklady preukazujúce, že obec nemá dlhy voči sociálnej poisťovni a nedoplatky voči daňovému úradu, na základe čoho bola dňa 29.09.2014 podpísaná Dohoda č. 61/§50j/2014/ŠR o poskytnutí vyššie uvedeného príspevku a obci bola za mesiace október a november 2014 poukázaná časť príspevku vo výške 544.92 €, čím štát zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove poškodil o vyššie uvedenú sumu,

4/ ako starosta obce M., s cieľom dosiahnuť preplatenie výdavkov v rámci realizácie projektu s názvom „M. - obnova obce postihnutej povodňou“ z Regionálneho operačného projektu, Prioritná os: 4

Regenerácia sídiel, Opatrenie: 4.1 Regenerácia sídiel (ďalej len „Projekt“) bez splnenia podmienok a tým neoprávnené na úkor iných oprávnených žiadateľov získať prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“) a štátneho rozpočtu SR, podal dňa 01.08.2013 v Prešove, Námestie mieru č. 2 na Prešovskom samosprávnom kraji (SO/RO pre ROP) Žiadosť o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) na realizáciu Projektu, pričom v povinnej prílohe č. 11 žiadosti o NFP uviedol v čestnom vyhlásení nepravdivé údaje o tom, že Obec M. nemá ku dňu predloženia žiadosti o NFP nedoplatky voči Sociálnej poisťovni na sociálnom poistení a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenia a nedoplatky poistného na zdravotné poistenie voči všetkým zdravotným poisťovniam, napriek tomu, že ku dňu predloženia žiadosti o NFP mala obec M. evidované záväzky voči Sociálnej poisťovni vo výške 12 630,79 Eur a na zdravotnom poistnom voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni vo výške 11 201,94 Eur a zároveň ako súčasť povinnej prílohy č. 11 žiadosti o NFP predložil aj falošné a nepravdivé potvrdenie, ktoré malo byť vydané Všeobecnou zdravotnou poisťovňou zo dňa 23.07.2013 č. D ktorým dokladoval nepravdivé údaje o tom, že Obec M. nemá žiadne nedoplatky vo vzťahu k Všeobecnej zdravotnej poisťovni a falošné potvrdenie s pravdivým obsahom, ktoré malo byť vydané Daňovým úradom Prešov, pobočka Svidník 20 dňa 23.07.2013 č. XXXXXXXX/X/XXXXXX/XXXX, ktorým dokladoval, že obec M. nemá žiadne nedoplatky vo vzťahu k daňovému úradu, a zároveň v žiadosti o NFP v rozpore s realitou čestne vyhlásil, že „všetky informácie obsiahnuté v žiadosti sú úplné a správne“, postupoval tak v rozpore s § 13 zákona č. 528/2008 Z. z. O pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie s odkazom na Výzvu na predkladanie žiadostí o NFP v rámci Regionálneho operačného programu, kód výzvy ROP-4.1a-2013/01 a týmto svojim konaním na úkor iných oprávnených žiadateľov vytvoril podmienky, na základe ktorých došlo dňa 06.06.2014 k uzavretiu Zmluvy o NFP č. Q (ďalej len „Zmluva o NFP“) medzi Obcou M., ako prijímateľom NFP, a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej len „MPaRV SR“), ako poskytovateľom NFP, do výšky 390 737,91 Eur, ktorého poskytnutie a použitie sa spravovalo zákonom č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva a zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a táto suma NFP predstavovala 95 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška NFP bola tvorená z prostriedkov štátneho rozpočtu SR vo výške 41 130,31 Eur (15 % z celkovej sumy) a z prostriedkov ERDF vo výške 349 607.60 € (85 % z celkovej sumy), v ktorej v čl. 6. body 6.5. a 6.6. v rozpore s realitou vyhlásil, „že mu nie sú známe žiadne okolnosti, ktoré by ovplyvnili jeho oprávnenosť v zmysle podmienok, ktoré viedli k schváleniu žiadosti o NFP a že všetky vyhlásenia pripojené k žiadosti o NFP a zaslané poskytovateľovi pred podpisom Zmluvy sú pravdivé a zostávajú účinné pri podpise Zmluvy v nezmenenej forme“, čím následne vytvoril podmienky na podávanie žiadosti o platby a dňa 18.05.2015 podal v Prešove, Námestie mieru č. 2 na Prešovskom samosprávnom kraji Žiadosť o platbu č. 1 s nárokovanými výdavkami za vykonané stavebné práce v sume 84 739.91 €, hoci nespĺňal ani len podmienky na uzavretie Zmluvy o NFP, ktorá predstavovala nevyhnutný predpoklad na podávanie žiadosti o platby, čím by MPaRV SR v prípade vyplatenia NFP na základe Žiadosti o platbu č. 1 spôsobil škodu vo výške 80 502.91 €, čo predstavuje 95 % z celkových oprávnených výdavkov, z ktorej pomerná časť poskytnutá z ERDF predstavovala 68 427.48 € a zo štátneho rozpočtu SR 12 075.43 € a ďalším čerpaním NFP na základe vytvorených podmienok vo výške dohodnutej v Zmluve o NFP by MPaRV SR spôsobil ďalšiu škodu vo výške 310 235.- €, z ktorej pomerná časť poskytnutá z ERDF by predstavovala 263 699.75 € a zo štátneho rozpočtu SR 46 535.25 €,

teda

v bodoch 1 - 3/

- vylákal od iného príspevok a dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorých poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňal a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia a spôsobil tak väčšiu škodu,
- predložil falšovaný a nesprávny doklad a tým umožnil protiprávne zadržanie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev a spôsobil tak väčšiu škodu (v bode 1/),

v bode 4/

- dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle predložiť falšovaný a nesprávny doklad a tým umožniť protiprávne zadržanie prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenských a spôsobiť takým činom škodu veľkého rozsahu, pričom nedošlo k dokonaniu trestného činu,

- dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle vylákať od iného príspevok zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňal a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia a spôsobí takým činom značnú škodu, pričom nedošlo k dokonaniu trestného činu.

Za to bol obžalovaný odsúdený podľa § 261 ods. 4, § 41 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 38 ods. 2 Tr. zák. na spoločný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pre výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 41 ods. 3 Tr. zák. bol zrušený skorší výrok o vine, celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedených výrokoch o vine svoj podklad z rozsudkov:

Okresného súdu Svidník, sp. zn. 3 T 4/2015, zo dňa 16.09.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.09.2015 a

Okresného súdu Svidník, sp. zn. 1 T 174/2015, zo dňa 14.12.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.12.2015.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenej strane: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dlhý rad č. 17, 085 17 Bardejov, IČO: 37 937 774, vo výške 3 600,- €.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť škodu poškodenej strane: Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, vo výške 7 000,- €.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú stranu: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Dlhý rad č. 17, 085 17 Bardejov, IČO: 37 937 774, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Rozsudok bol vyhlásený v neprítomnosti obžalovaného a jeho obhajcu. Prokurátor sa po vyhlásení rozsudku vzdal práva podať odvolanie. Rozsudok bol doručený prokurátorovi 22.08.2017, poškodeným: Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 23.08.2017, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove 24.08.2017, Ministerstvu vnútra SR zastúpené Okresným úradom v Prešove 25.08.2017, obhajcovi 24.08.2017 a obžalovanému 30.08.2017.

Odvolanie a jeho dôvody proti rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom obhajcu 30.08.2017, 02.10.2017 a 19.10.2017. V nich uviedol, že odvolanie podáva proti výroku o vine, o treste, o povinnosti nahradiť škodu ako aj proti konaniu, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku z dôvodu, že skutok ktorý mu je kladený za vinu, nie je trestným činom a nebolo dokázané, že skutok spáchal. Nebola naplnená subjektívna a objektívna stránka, lebo nebol preukázaný úmysel a on nie je spôsobilý byť subjektom daných trestných činov, nakoľko on konal iba ako zástupca obce, teda ak došlo k naplneniu skutkovej podstaty, ten by mohol byť naplnený len obcou ako právnickou osobou, ktorá má trestnoprávnou zodpovednosť. Súd sa vôbec nevysporiadal s obhajobou ohľadne absencie subjektu - starostu obce ako štatutárneho orgánu obce s poukazom na ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obce a tiež na § 3, § 4 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 zákona č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a v tej súvislosti aj na ustanovenie § 128 ods. 8, § 214 Tr. por. Nie je prípustné v prípade všeobecného, resp. druhového subjektu za konanie právnickej osoby postihnúť starostu obce ako štatutárny orgán (konajúci v mene a v prospech obce, v rámci jej činnosti alebo jej prostredníctvom), nakoľko v trestnom hmotnom práve nie je prípustná analógia a konanie

starostu (ako fyzickej osoby) je konaním obce, teda nie jeho vlastným konaním, ktoré by bolo základným znakom objektívnej stránky trestného činu. Výrok o náhrade škody je absurdný, nakoľko bol zaviazaný k náhrade škody, hoci finančné prostriedky boli poskytnuté, resp. mali byť poskytnuté obci, ktorá sa tým mohla bezdôvodne obohatiť. Pri výkone funkcie starostu obce, tento je povinný zachovávať odbornú starostlivosť a opatrnosť a vykonávať dohľad a kontrolu nad konaním právnickej osoby - obce, by bolo možné jeho konanie posúdiť v zmysle § 327a písm. a/ Tr. zák. Poukázal i na ustanovenie § 1 ods. 3 zákona č. 183/1991 Zb. o majetku obcí. Obžalovaný vystupoval v tejto veci ako verejný činiteľ, keďže konal v postavení starostu obce, pri uzatváraní zmluvy a podávaní žiadostí o preplatenie platieb, v rámci právomoci vyplývajúcej mu z jeho funkcie pri správe majetku obce a v dôsledku zanedbania jeho starostlivosti mohlo dôjsť k spôsobeniu škody. Pri náhrade tejto škody obhajoba nevylučuje zodpovednosť starostu v zmysle zákona o obecnom zriadení, občianskoprávnej, prípadne aj trestnej zodpovednosti pri správe majetku štátu, ako je na to poukázané vyššie. Súd sa nevysporiadal s obhajobnou námietkou týkajúcej sa nedodržaním dostatočnej miery opatrnosti poškodených strán v konaní a taktiež s nemožnosťou vyvodenia trestnoprávnej zodpovednosti v prípade jej nedodržania, s poukazom na odôvodnenie uznesenia Okresnej prokuratúry Bratislava I, č. 3 Pv 239/15/1101, z 15.07.2016. Medzi konaním právnickej osoby v omyle a vykonaním zodpovedajúceho právneho úkonu spojeného s majetkovou dispozíciou tejto osoby, výsledkom ktorého je poskytnutie dotácie, subvencie, príspevku alebo iného plnenia z daného rozpočtu príslušného poskytovateľa, musí existovať príčinná súvislosť, tzv. kauzálny nexus. V zmysle čl. 9 ods. 2.1 prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Q (ďalej len „Zmluva o NFP“) došlo Dohodou o mimoriadnom ukončení zmluvného vzťahu zo zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného prostriedku č. Q (ďalej len „Dohoda“) ku dňu 15.07.2016 k ukončeniu trvania Zmluvy o NFP. V zmysle čl. 3 ods. 3.1 Dohody Zmluvné strany vyhlásili, že medzi nimi nedošlo k žiadnemu finančnému alebo nefinančnému plneniu na základe zmluvy, ku dňu zrušenia zmluvného vzťahu zo zmluvy nevznikli ani jednej zo zmluvných strán alebo na základe zmluvy žiadne záväzky, ktoré by bola dotknutá zmluvná strana povinná splniť aj po zrušení zmluvy a medzi nimi nie sú žiadne sporné otázky a po zrušení zmluvy si vo vzťahu k nej nebudú uplatňovať akékoľvek nároky. Ukončením Zmluvy o NFP došlo prostredníctvom príslušných právnych inštitútov mimo rámca trestného konania k vysporiadaniu všetkých zmluvných záväzkov a nárokov medzi obcou a ministerstvom. Pod uvedením do omylu treba rozumieť také nepravdivé tvrdenie, ktorého nepravdivosť nie je možné bez dôkladnejšieho rozmyslenia alebo pátrania rozoznať a ktoré je spôsobilé vyvolať nesprávnu predstavu, alebo vzbudiť vieru v pravdivosť tvrdenia u oklamanej osoby. Samotné obyčajné klamstvo nemožno považovať za uvádzanie do omylu v tom prípade, keď živé tvrdenie podlieha preskúmvaniu, a keď okrem samotného živého tvrdenia nebolo urobeného nič, čím by sa preskúmanie živého tvrdenia zo strany oklamanej sťažilo. Kľúčovým je posúdenie otázky, či v dôsledku konania páchatel'a ide o omyl v trestnoprávnom slova zmysle. Podaním zo 17.10.2017 obžalovaný doplnil odvolanie z 25.09.2017 v bode II Ad. 5/, str. 10, o závery administratívnej kontroly ŽoP č. 1 - predfinancovanie Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len PSA) zo dňa 15.06.2015, doručené na Obecný úrad M. dňa 16.06.2015, ktorý predložil v kópii a v ktorom sa konštatuje, že žiadosť o platbu č. 1 s kódom v ITMS XXXXXXXXXXXXXXXX bola schválená a že neboli zistené všeobecné zmluvné podmienky Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Záver o zavinení páchatel'a sa musí vždy preukázať výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplynúť. Len ľahkomyselnosť správania obvineného vo vzťahu k možnému následku nemožno bez ďalšieho usudzovať, že bol so vzniknutým následkom uzročený (R 4/1997). Obžalovaný nikdy nepopieral, že ako štatutárny zástupca obce podpisoval žiadosti a čestné prehlásenia uvedené v rozsudku, avšak nemal vedomosť o tom, že predkladané podklady boli upravované, pozmeňované, resp. nepravdivé, čo v konaní nebolo preukázané a toto jeho tvrdenie nebolo nijakým spôsobom vyvrátené. Súd sa vôbec nezaoberal preukázaním úmyslu obžalovaného a jeho návrhy na výsluch svedkov - iniciátorov začatia trestného stíhania (jedným z nich V.) odmietol. Nebolo zisťované, kto a akým spôsobom zabezpečil nepravdivé a falošné potvrdenia príslušných orgánov. Súd nepostupoval v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 121 Tr. por.), nakoľko sa jednostranne zameral len na vyvrátenie výpovede obžalovaného a vykonané dôkazy vyhodnotil značne jednostranne, v jeho neprospech. Rozhodnutie o jeho vine založil na výpovediach svedkov Mgr. G. E., K. G. a na akejsi ničím neodôvodnenej a nepodloženej „prezumpcii existencie jeho úmyselného konania“. Výpovede týchto svedkýň protirečivé a v dôsledku toho nedôveryhodné, napriek tomu ho z trestnej činnosti neusvedčujú,

pretože ani jedna z nich nevypovedala, že obžalovaný si sám pripravil, upravil, resp. pozmenil predmetné potvrdenia, uviedli len, že im na to nedal pokyn, neboli svedkom akéhokoľvek pozmeňovania alebo falšovania dokladov. Orgány činné v trestnom konaní pochybili, keď nezaistili počítačové údaje - počítače na zistenie, či a na ktorom z nich boli falšované dokumenty vyhotovené. Projekt - žiadosť o NFP bol vypracovaný spoločnosťou W., s.r.o., IČO: XXXXXXXXX, so sídlom A., XXX XX A., ktorej jedinou spoločníčkou a konateľkou je Mgr. F. H., ktorú navrhuje k uvedenému vypočuť ako svedkyňu a taktiež svedka W.. Nestotožňuje sa ani s trestom, pretože súd nezobral do úvahy všetky okolnosti prípadu a jeho pomery. V danom prípade mal v zmysle § 39 ods. 1, resp. ods. 2 písm. a/ Tr. zák. trest mimoriadne znížiť pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom. Konanie obžalovaného nesmerovalo k obohateniu jeho samotného, ale finančné nenávratné prostriedky mali byť v jednom prípade použité na obnovu obce postihnutej povodňou a v druhom prípade boli použité na podporu miestnej zamestnanosti. Výrok o náhrade škody je arbitrárny, neodôvodnený, nie je zrejmé na základe akého právneho titulu bol obžalovaný zaviazaný na náhradu škody. Finančné prostriedky boli poskytnuté obci, resp. mali byť poskytnuté obci a na jej účet, obžalovaný neprijal a ani nemal prijať ani čiastočnú úhradu. Úhrada škody z jeho strany by viedla k bezdôvodnému obohateniu obce. V súlade s uvedeným nebolo možné stíhať obžalovaného za konanie obce a v trestnom konaní ani nedošlo k preukázaniu jeho viny, keďže na jej preukázanie musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňajúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Keďže v predmetnej veci neexistuje taká sila dôkazov, žiada aby odvolací súd v súlade s § 285 Tr. por. obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Dôvody odvolaní boli na vedomie zaslané prokurátorovi 05.09. a 04.10.2017 a poškodeným: Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR 08.09. a 05.10.2017, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove 07.09. a 05.10.2017 a Okresnému úradu v Prešove 11.09. a 06.10.2017, ktorí sa k nemu doposiaľ nevyjadřili.

Na podklade odvolania obžalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej iba najvyšší súd alebo odvolací súd) postupoval podľa § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por. preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. zák.

Najvyšší súd z obsahu predloženého spisu zistil, že v prípravnom konaní orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade so zákonom. Obžalovaný mal takmer od počiatku trestného stíhania (obvinenie mu bolo vznesené 14.09.2015 a obhajcu si zvolil 29.09.2015) obhajcu, ktorý sa zúčastňoval takmer všetkých úkonov (výsluchov svedkov, o ktorých bol riadne a včas vyrozumený vyšetrovateľom) až do opakovania preštudovania vyšetrovacieho spisu a jeho prílohy. Obhajoba spôsob a rozsah vyšetrovania nenamietala, vynímajúc neakceptovanie návrhu na výsluch zástupcu Európskeho spoločenstva, nerealizovanie návrhu na zmenu právnej kvalifikácie a odmietnutie námietky ohľadne položenia otázky zo strany prokurátora pri výsluchu zástupcu poškodeného MPA RV SR - JUDr. N. H.. Vyšetrovateľ o týchto návrhoch a námietkach obhajcu rozhodol riadne a včas spôsobom predpokladaným v zákone.

Konanie pred súdom do hlavného pojednávania, na ktorom bolo vyhlásené rozhodnutie v merite veci bolo taktiež vykonané zákonným spôsobom a v dostatočnom rozsahu, s výnimkou výpovede svedkyne K. G., kde predsedníčka senátu konštatuje, že vypovedala zhodne ako na čl. 152-153 (z 18.06.2015, ČVS: PPZ-35/NKA-PK-VY-2015, rovnako aj na čl. 184-186, avšak vo veci vedenej pod ČVS: PPZ-310/NKA-PK-VY-2015), ktorá bola vykonaná bez účasti obhajcu, na rozdiel od jej takmer zhodnej výpovede na čl. 117 - 120 z 19.01.2016, kedy vypovedala už v prítomnosti obhajcu. Ide však skôr o chybné konštatovanie predsedníčky senátu, resp. o písarsku chybu, čo by nemalo mať žiadny podstatný vplyv na súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, no záleží na tom, či tento zápis je, alebo nie je zhodný so zvukovým záznamom z daného hlavného pojednávania. Aj v súdom konaní obžalovaného zastupoval obhajca, ktorému bol zo strany súdu vytvorený dostatočný priestor na uplatnenie práv jeho

klienta na obhajobu.

Prvostupňový súd však pochybil, keď rozsudok vyhlásil v neprítomnosti obžalovaného a jeho obhajcu. Hlavné pojednávanie v dňoch 19. a 20.04.2017 bolo vykonané v prítomnosti obhajcu a v neprítomnosti obžalovaného, ktorý o to výslovne požiadal 11. a 19.04.2017, kde zároveň súhlasil, aby bolo vykonané v jeho neprítomnosti, ale v prítomnosti splnomocneného obhajcu, resp. dal súhlas, aby si obhajca za seba ustanovil zástupcu. Hlavné pojednávanie 19.04.2017, po jeho vykonaní bolo odročené na dni 01. a 02.06.2017, čo prítomné procesné strany vzali na vedomie, vrátane obhajcu, obžalovaný bol na takto odročené pojednávanie predvolaný, čo mu bolo doručené 25.04.2017. Na hlavnom pojednávaní 01.06.2017, v neprítomnosti obžalovaného, obhajca súdu predložil písomnú žiadosť obžalovaného z 22.05.2017, v ktorej súhlasil, aby sa hlavné pojednávanie v dňoch 01. a 02.06.2017 konalo v jeho neprítomnosti a v prítomnosti jeho zvoleného obhajcu, ktorému vyslovil súhlas, aby si ustanovil zástupcu podľa § 16 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii. Obhajca v závere hlavného pojednávania, po tom čo bolo odročené na deň 05.06.2017, ospravedlnil svoju neúčast' (na odročenom hlavnom pojednávaní) vzhľadom na kolíziu s inými pojednávaniami. Súd nezist'oval o aké konkrétne pojednávania dňa 05.06.2017 má ísť, prípadne určiť iný termín, a tak umožniť obhajcovi účasť na hlavnom pojednávaní, najmä za situácie, keď súd zrejme vedel, že na tomto ďalšom hlavnom pojednávaní bude vyhlásené rozhodnutie vo veci samej (§ 171 ods. 4 Tr. por.) a na strane obhajcu bola relevantná prekážka, ktorá mu bránila zúčastniť sa na ďalšom hlavnom pojednávaní. Súd obhajcu nepožiadala, aby o tomto odročení hlavného pojednávania informoval klienta. Obžalovanému súd nezaslal predvolanie na toto odročené pojednávanie, o ktorom obžalovaný nemohol vedieť. Predsedníčka senátu pri pokračovaní v odročených hlavných pojednávaniach ani v jednom prípade nepostupoval v zmysle § 277 ods. 5 Tr. por., teda neoboznámila podstatný obsah predchádzajúceho pojednávania.

Súd hlavné pojednávanie 05.06.2017, o ktorom obžalovaného neinformoval, vykonal v neprítomnosti obhajcu a obžalovaného a vyhlásil rozsudok. V dôsledku toho porušil právo obžalovaného byť účastný na hlavnom pojednávaní, využiť právo záverečnej reči a posledného slova a byť prítomný pri vyhlásení rozsudku a prípadne sa k nemu vyjadriť. Ide o také porušenie práv obžalovaného a zákona, ktoré ak by neboli odstránené, boli by dôvodmi na podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por. tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 317 ods. 1, posledná veta Tr. por.

Zistenú nezákonnosť je možné napraviť iba v konaní pred prvostupňovým súdom. Z toho dôvodu bol odvolací súd podľa § 316 ods. 3 písm. c/ Tr. por. povinný zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu, pretože hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Zároveň odvolací súd vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V novom konaní prvostupňový súd bude povinný odstrániť zistené porušenia zákona v neprospech obžalovaného tak, že opätovne určí termín hlavného pojednávania, ktorý oznámi obžalovanému a ostatným účastníkom konania. Predtým však musí zákonným spôsobom (§ 60 ods. 1, resp. ods. 2 Tr. por.) opraviť zápisnicu o hlavnom pojednávaní z 01.06.2017 na čl. 945, a to po prehratí zvukového záznamu a po vyjadrení procesných strán. Obžalovanému je potrebné umožniť realizovať právo záverečnej reči a posledného slova, ak sa samozrejme zúčastní tohto úkonu, pokiaľ sa sám výslovne nevzdá účasti na tomto hlavnom pojednávaní.

Vyjadrené odôvodňuje, že odvolací súd sa pre uvedenú nezákonnosť nemohol v ďalšom vôbec zaoberať odvolacími námietkami obžalovaného, nakoľko by tým prejedikoval prvostupňovému súdu spôsob ďalšieho postupu a najmä rozhodovania. Okrem toho nezákonné konanie predchádzajúce vyhláseniu tohto rozhodnutia bolo prenesené aj na samotný rozsudok, ktorý je tiež nezákonný.

Odvolací súd z týchto dôvodov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.